

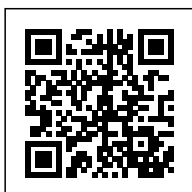

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VIII. volební období

1065/0

**Návrh poslanců Lucie Šafránkové, Tomia Okamury, Radima Fialy
a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb.,
o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů**

Zástupce předkladatele: Šafránková L. a další
Doručeno poslancům: 30. října 2020 v 10:06

N á v r h

ZÁKON

ze dne 2020,

**kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění
pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Změna zákona o daních z příjmu

Čl. I

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 210/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 168/1998 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 129/1999 Sb., zákona č. 144/1999 Sb., zákona č. 170/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 3/2000 Sb., zákona č. 17/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 72/2000 Sb., zákona č. 100/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 117/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb.,

zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 453/2001 Sb., zákona č. 483/2001 Sb.,
zákona č. 50/2002 Sb., zákona č. 128/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb.,
zákona č. 210/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb.,
zákona č. 575/2002 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb.,
zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 19/2004 Sb., zákona č. 47/2004 Sb.,
zákona č. 49/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 280/2004 Sb.,
zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 360/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb.,
zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb.,
zákona č. 676/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb.,
zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb.,
zákona č. 530/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb.,
zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb.,
zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb.,
zákona č. 203/2006 Sb., zákona č. 223/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb.,
zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 67/2007 Sb.,
zákona č. 159/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb.,
zákona č. 362/2007 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb.,
zákona č. 482/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 87/2009 Sb.,
zákona č. 216/2009 Sb., zákona č. 221/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb.,
zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 289/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb.,
zákona č. 304/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb.,
zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 346/2010 Sb., zákona č. 348/2010 Sb.,
zákona č. 73/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 119/2011 Sb.,
zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 353/2011 Sb.,
zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb.,
zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb.,
zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 192/2012 Sb.,
zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb.,
zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 503/2012 - 2 - Sb.,
zákona č. 44/2013 Sb., zákona č. 80/2013 Sb., zákona č. 105/2013 Sb.,
zákona č. 160/2013 Sb., zákona č. 215/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb.,
zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., nálezu Ústavního soudu,
vyhlášeného pod č. 162/2014 Sb., zákona č. 247/2014 Sb., zákona č. 267/2014
Sb., zákona č. 332/2014 Sb., zákona č. 84/2015 Sb., zákona č. 127/2015 Sb.,
zákona č. 221/2015 Sb., zákona č. 375/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb.,
zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 105/2016 Sb., zákona č. 113/2016 Sb.,
zákona č. 125/2016 Sb., zákona č. 148/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb.,

nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 271/2016 Sb., zákona č. 321/2016 Sb., zákona č. 454/2016 Sb., zákona č. 170/2017 Sb., zákona č. 200/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb., zákona č. 246/2017 Sb., zákona č. 254/2017 Sb., zákona č. 293/2017 Sb. zákona č. 92/2018 Sb., zákona č. 174/2018 Sb., zákona č. 306/2018 Sb., zákona č. 32/2019 Sb., zákona č. 80/2019 Sb., zákona č. 125/2019 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 303/2019 Sb. a zákona č. 364/2019 Sb., **se mění takto:**

1. V § 35c odst. 1 zní:

„(1) Poplatník uvedený v § 2 má nárok na daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící s ním ve společně hospodařící domácnosti na území členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor (dále jen "daňové zvýhodnění") ve výši 30 408 Kč ročně na jedno dítě, 38 808 Kč ročně na druhé dítě a 96 816 Kč ročně na třetí a každé další dítě, pokud neuplatňuje slevu na dani podle § 35a nebo § 35b. Poplatník o daňové zvýhodnění sníží daň vypočtenou podle § 16, případně sníženou podle § 35, § 35ba. Daňové zvýhodnění může poplatník uplatnit formou slevy na dani, daňového bonusu nebo slevy na dani a daňového bonusu. Je-li v jedné společně hospodařící domácnosti více vyživovaných dětí poplatníka, posuzují se pro účely tohoto ustanovení dohromady.“.

2. V § 35c odst. 3 zní:

„(3) Je-li nárok poplatníka na daňové zvýhodnění podle odstavce 1 vyšší než daňová povinnost vypočtená podle tohoto zákona za příslušné zdaňovací období, je vzniklý rozdíl daňovým bonusem. Poplatník může daňový bonus uplatnit, pokud jeho výše činí alespoň 100 Kč, maximálně však do výše 120 600 Kč ročně.“.

3. V § 35c odst. 4 zní:

„(4) Daňový bonus může uplatnit poplatník, který ve zdaňovacím období měl příjem podle § 6 nebo 7. Do těchto příjmů se nezahrnují příjmy od daně osvobozené, příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně s výjimkou příjmů, u nichž se uplatní postup dle § 36 odst. 7 nebo 8 a příjmy, které jsou podle § 38f vyjmuty ze zdanění.“.

4. V § 35d odst. 4 zní:

„(4) Je-li výše zálohy na daň snižené o měsíční slevu na dani podle § 35ba nižší než částka měsíčního daňového zvýhodnění, je vzniklý rozdíl měsíčním daňovým bonusem. Měsíční daňový bonus lze vyplatit, pokud jeho výše činí alespoň 50 Kč, maximálně však do výše 10 050 Kč měsíčně. Plátce daně je povinen vyplatit poplatníkovi měsíční daňový bonus ve výši stanovené tímto zákonem při výplatě příjmů ze závislé činnosti, jestliže jejich úhrn vyplacený nebo zúčtovaný tímto plátcem za příslušný kalendářní měsíc (§ 38h odst. 1) dosahuje u poplatníka alespoň výše poloviny minimální mzdy, zaokrouhlené na celé koruny dolů (dále jen "polovina minimální mzdy"). Do těchto příjmů se nezahrnují příjmy od daně osvobozené a příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně.“.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2021

Důvodová zpráva

Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu, důvod předložení navrhované právní úpravy a cíle navrhovaných změn

V současné době zná náš právní řád, ve smyslu Zákona o daních z příjmu, několik druhů slev a zvýhodnění v oblasti daně z příjmu fyzických osob. Tou nejznámější – a univerzální – je tzv. základní sleva na poplatníka ve výši 24 840 Kč ročně, která se naposledy zvyšovala v roce 2008. Dále zde existuje tzv. sleva na druhého manžela (resp. manželku) bez příjmu – taktéž ve výši 24 840 Kč ročně a s posledním zvýšením též v roce 2008 (u držitelů průkazu ZTP/P činí tato sleva dvojnásobek, tzn. 49 680 Kč). Tuto slevu lze uplatnit na manžela (manželku) jehož celkové roční příjmy nepřekročí hranici 68 000 Kč.

Zmíněný zákon obsahuje i ustanovení o daňových slevách pro zdravotně postižené pracující, tj. konkrétně slevu na invaliditu I. a II. stupně v roční výši 2 520 Kč, slevu na invaliditu III. stupně v roční výši 5 040 Kč a slevu pro držitele průkazu ZTP/P ve výši 16 140 Kč ročně. Naposledy se tyto slevy zvyšovaly rovněž v roce 2008. Dále je ve zmíněném zákoně obsažena i sleva na pracujícího studenta, která ročně činí 4 020 Kč (poslední zvýšení také v roce 2008).

Tzv. daňová zvýhodnění na děti se naposledy zvyšovala v časově méně vzdálené době: u daňového zvýhodnění na první dítě tomu tak bylo v roce 2018 - a nyní tato sleva činí 15 204 Kč ročně (u držitelů průkazu ZTP/P je to dvojnásobek). V případě dalších dětí v rodině došlo k tomuto poslednímu zvýšení v roce 2017 - sleva na druhé dítě činí nyní 19 404 Kč ročně (u držitelů průkazu ZTP/P dvojnásobek), sleva na třetí (a každé další) dítě pak 24 204 Kč ročně (u držitelů průkazu ZTP/P opět dvojnásobek).

Cílem sady navrhovaných opatření je v první řadě významné snížení přímé daňové zátěže a zvýšení disponibilního čistého příjmu pro daňové poplatníky, konkrétně pro pracující rodiče, jejich rodiny, rodinné příslušníky a děti, o které pečují a které vyživují – a s tím úzce související zvýšení motivace pro zakládání rodin, a to zejména s více dětmi.

A v neposlední řadě taktéž snaha o to, aby pracující rodiče (a rodiny) nebyli nuceni, často velmi ponižujícím a složitým (a mnohdy i neúspěšným) způsobem žádat o dávky státní sociální podpory či dávky pomoci v hmotné nouzi jen proto, aby zabezpečili základní životní potřeby pro sebe a pro své děti.

Neméně podstatným cílem předkládaného návrhu je i odstranění diskriminace některých daňových poplatníků a plátců daně z příjmu v přístupu k možnosti využití daňových slev na děti resp. k daňovým bonusům s těmito slevami spjatými. A to konkrétně ve vztahu k (minimální) výši jejich zdanitelného příjmu. Nízkopříjmové osoby plnící si řádně všechny své daňové a odvodové povinnosti vůči státu nesmí být diskriminovány v přístupu k těmto daňovým zvýhodněním

Cílem dlouhodobým je pak podpora pozitivního propopulačního a demografického vývoje české společnosti, tzn. zejména podpora dlouhodobého (nejlépe stálého a stabilního) zvyšování porodnosti – což je žádoucí trend jednak z obecného společenského hlediska, ale také z pohledu (makro)ekonomického, například v souvislosti s udržením (či zkvalitněním a posílením) našeho sociálního systému, zejména pak jeho důchodové složky.

Jinými slovy, jedná se o klíčový zájem ve smyslu budoucího vývoje české společnosti tak, aby zde bylo dlouhodobě zajištěno financování sociálních transferů – na prvním místě tzv. mandatorních sociálních výdajů, především pojistných sociálních dávek i dalších součástí vyspělého systému naší sociální politiky a sociálních služeb. A to i v širším smyslu slova, včetně financování zdravotní péče, školství a dalších důležitých veřejných politik. Zejména za situace, kdy česká společnost a ekonomika čelí, a delší dobu ještě čelit budou, nejrůznějším negativním hospodářsko-sociálním dopadům v souvislosti s omezujícími opatřeními v rámci boje proti pandemii viru COVID 19.

V souvislosti s celkovou filosofií návrhu považujeme za důležité zmínit výsledky průzkumu agentury NMS Market Research z podzimu roku 2019, který uvádí, že 33 % rodičů si nepořídí další dítě výhradně z finančních důvodů (kvůli nedostatku financí) – a 17 % rodičů tak neučiní z důvodu neodpovídajícího bydlení, což je problematika velmi podobného typu. Podle 43 % respondentů tohoto průzkumu by rodinám nejvíce pomohlo zvýšení tzv. mateřské (peněžité pomoci v mateřství) a rodičovského příspěvku, 18 % respondentů by pak jako největší pomoc vnímalo právě zvýšení daňového zvýhodnění na děti.

A doplníme k tomuto ještě komentář hlavní ekonomky Raiffeisenbank Hany Horské, která uvádí, že nejvíce rodin se třemi a více dětmi je mezi nízkopříjmovými skupinami se základním nebo nedokončeným vzděláním - a naopak nejméně mezi vysokoškoláky. Pokud by tedy stát chtěl motivovat rodiny, aby si pořizovaly více dětí, musí cílit na střední vrstvu. Což je přesně i ambicí tohoto návrhu. A právě proto je zde nejcitelnější podpora adresována rodičům pečujícím o tři a více dětí.

Tento návrh je i určitým typem alternativní daňové reformy svého druhu. Navrhovaná opatření neznamenají pro žádného nyní pracovně aktivního plátce daně z příjmu zhoršení jeho současné situace – a naopak pro vysoké množství plátců daně z příjmu znamenají snížení jejich reálně odváděných daní – a tedy zvýšení jejich čistých příjmů.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky, s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána a zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy se závazky vyplývajících pro Českou republiku z členství v Evropské unii

Předkládaná právní úprava je v souladu s ústavním zákonem č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, respektuje taktéž obecné zásady ústavního pořádku České republiky a není v rozporu s nálezy Ústavního soudu České republiky.

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

V případě daní z příjmu na úrovni EU platí, že pravomoc stanovit a vybírat daně spadá do výlučné kompetence členských států EU. I z tohoto důvodu se orgány EU, pokud jde o daně, věnují zejména úpravě výběru daní nepřímých (spotřební daně, DPH), a to zvláště těm jejich aspektům, které mají mezinárodní charakter a které jsou obhajitelné z hlediska projektu evropského (unijního) vnitřního trhu (např. zákaz daňové diskriminace, otázka dvojího zdanění, boj proti daňovým podvodům apod.).

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s právními předpisy EU, judikaturou soudních orgánů EU - ani s obecnými (právními) zásadami legislativy EU.

3. Zhodnocení dopadů navrhované právní úpravy ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava nijak neporušuje zákonem daný zákaz diskriminace a také nijak nenarušuje principy rovnosti mužů a žen.

4. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, rozpočty krajů a obcí a na podnikatelské prostředí České republiky

Přímý finanční dopad navrhované novely na státní rozpočet České republiky nelze úplně přesně a bezzbytku detailně odhadnout a formulovat.

Na jedné straně je jisté, že v důsledku navrhovaných opatření poklesnou příjmy státu a veřejných rozpočtů v oblasti přímých daní – konkrétně, co se týče objemu výběru daně z příjmu fyzických osob.

V důsledku poklesu daňové povinnosti, a tedy nárůstu čistých příjmů domácností (rodin), by se ale zároveň u mnoha subjektů snížil objem jimi pobíraných sociálních dávek nejrozličnějšího typu, anebo by některé tyto domácnosti úplně ztratily nárok na sociální dávky. Což by znamenalo snížení objemu prostředků na výdajové stránce státního rozpočtu a tudíž i alikvótní kompenzaci propadu jeho příjmové stránky.

Ještě významněji by ovšem přímé negativní dopady navrhovaného opatření na příjmy státního rozpočtu (a potažmo na rozpočty krajů a obcí v rámci tzv. sdílených daní) kompenzoval vyšší výběr nejrozličnějších nepřímých daní (DPH, spotřební daně) v důsledku postupného zvýšení koupěschopné poptávky domácností.

Pokud vyjdeme z posledních relevantních dat ČSÚ o sčítání lidí, domů, bytů a domácností, a o počtech rodin s jedním, dvěma, třemi atd. dětmi, lze rámcově propočíst a dovodit, u vědomí pravděpodobnosti různých odchylek způsobených mj. časovým vývojem a průběžnými neustálými změnami některých (anebo do určité míry všech) z těchto dat, že celkový předpokládaný objem propadu výběru daně z příjmu fyzických osob v důsledku předkládaného návrhu zvýšení jednotlivých daňových zvýhodnění na děti – a kompenzovaný zvýšeným výběrem daní jiného typu - by mohl činit zhruba 40 miliard Kč ročně.

Samozřejmě s tím, že toto je odhad, který plně nezohledňuje např. tzv. roční (měsíční) strop pro daňové bonusy, ukončení a přerušení studia u dětí, pohyby na trhu práce, růst a pokles (ne)zaměstnanosti, počty nezaopatřených dětí v náhradní péči, počet osob s nulovou daňovou povinností atd.

Mimochodem – ani finanční správa či ministerstvo financí nedisponují přesnou částkou celkově uplatněného daňového zvýhodnění na děti, protože daňová přiznání podává jen část poplatníků v rámci tzv. samostatné výdělečné činnosti. Údaji za jednotlivé zaměstnance, kteří nepodávají klasické daňové přiznání v individualizované podobě, tedy tyto úřady nedisponují. Na základě dostupných údajů činil např. za rok 2018 celkový negativní dopad na veřejné rozpočty z titulu uplatnění daňového zvýhodnění na děti cca 38,1 mld. Kč.

Reálné roční snížení příjmů státního rozpočtu by bylo tedy zcela jistě nižší než učiněný odhad. Navíc je nutné do této kalkulace zahrnout alikvótním způsobem již zmíněné snížení objemu vyplácených sociálních dávek v souvislosti s růstem čistých příjmů. Když v roce 2015 centrum CERGE-EI při Vysoké škole ekonomické odhadovalo dopady tehdy plánovaného zvýšení daňového zvýhodnění na vyživované dítě, predikovalo snížení sociálních dávek ve výši jedné dvacetiny nárůstu objemu těchto daňových slev. V případě realizaci tohoto návrhu, který je mnohem ambicióznější, lze předpokládat významně výraznější snížení těchto dávek.

Obdobné teze platí i v případě dopadu navrhovaných změn na rozpočty krajů a obcí, kde dle zákona o rozpočtovém určení daní lze očekávat na jedné straně alikvótní propad na straně příjmů – tzn. u rozpočtů krajů o 8,92% a u rozpočtů obcí o 23,58% z celostátního hrubého výnosu daní z příjmů. Tj. u krajů by šlo zhruba o propad o 3,5 miliardy Kč ročně a u obcí o 9,5 miliard Kč ročně.

A na straně druhé zase růst objemu příjmů rozpočtů těchto územně samosprávných celků v rámci podílu z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty.

V této souvislosti považujeme za vhodné uvést i odhadované propočty propadu příjmů veřejných rozpočtů v případě nyní vládou navrhovaného zrušení tzv. superhrubé mzdy resp. snížení základu pro výpočet daně z příjmu fyzických osob. Ty činí 70 - 80 miliard Kč v případě pouze prostého zrušení superhrubé mzdy a zachování sazby daně z příjmu fyzických osob ve výši 15%.

Pro podnikatelské prostředí by toto opatření znamenalo významný stimul – v první řadě ve smyslu očekávatelného znatelného zvýšení poptávky po zboží a službách, sekundárně například i tím způsobem, že by u některých občanů dost výrazně stoupla ochota nastoupit do standardního zaměstnaneckého poměru a byla by tak určitým způsobem uspokojena poptávka mnoha zaměstnavatelů po pracovní síle.

5. Předpokládané sociální dopady navrhované právní úpravy včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé a osoby se zdravotním postižením

Navrhovaná právní úprava bude mít příznivé sociální dopady, pro mnoho pracujících a podnikajících občanů (a pro jejich rodiny) bude znamenat i dost významné zvýšení jejich disponibilních příjmů, mnoho občanů díky jejímu zavedení nebude muset nadále žádat o sociální dávky, ať už v oblasti státní sociální podpory anebo v oblasti dávek pomoci v hmotné nouzi. pomůže i občanům v tzv. dluhových a exekučních pastech tím, že významně zvýší jejich schopnost splácet finanční závazky. Tedy určitě platí, že navrhovaná úprava velmi pomůže značnému množství (dosud) nízkopříjmových osob.

6. Zhodnocení dopadů navrhované právní úpravy na životní prostředí

Předkládaná právní úprava nemá žádný vliv na stav životního prostředí v České republice.

7. Zhodnocení dopadů navrhované právní úpravy ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava nebude mít negativní vliv na ochranu soukromí a osobních údajů u žádného ze subjektů, jehož se dotkne.

8. Zhodnocení korupčních rizik navrhované právní úpravy

Navrhovaná právní úprava nevnáší negativní dopad do oblasti korupčních rizik a ani nezakládá jejich nové možnosti.

9. Zhodnocení dopadů navrhované právní úpravy na bezpečnost nebo obranu státu

Předkládaná právní úprava nemá žádný vliv a dopad na bezpečnost a ochranu státu.

Zvláštní část

ČL. I

k bodu 1:

Navrhuje se zvýšení daňového zvýhodnění na vyživované děti žijící s poplatníkem daně ve společně hospodařící domácnosti - v případě jednoho vyživovaného dítěte na 30 408 Kč ročně, v případě druhého vyživovaného dítěte na 38 808 Kč ročně a v případě třetího (a každého dalšího) vyživovaného dítěte na 96 816 Kč ročně.

Ustanovení tohoto zákona o tom, že jedná-li se o dítě (děti), kterému je přiznán nárok na průkaz ZTP/P, zvyšuje se na něj částka daňového zvýhodnění na dvojnásobek, zůstává nedotčeno.

k bodu 2:

Navrhuje se úprava maximální roční výše fakticky uplatnitelného daňového bonusu na 120 600 Kč ročně. Důvodem je umožnit reálné zvýšení čistého příjmu zejména nízkopříjmovým občanům, zaměstnancům či OSVČ, s příjmy zhruba odpovídající průměrné měsíční mzdě. Tak, aby zvýšení daňového zvýhodnění na vyživované děti opravdu reálně pocítili.

k bodu 3:

Navrhuje se pro nárok na uplatnění tzv. daňového bonusu dle tohoto zákona zrušení podmínky minimální výše příjmu v rozhodném zdaňovacím období. Tato navrhovaná úprava směřuje k odstranění resp. zmírnění diskriminace v přístupu některých daňových poplatníků k tzv. daňovému bonusu souvisejícímu s daňovým zvýhodněním na vyživované děti, a to v tom smyslu, že ruší podmínku minimální výše zdanitelného příjmu v rozhodném zdaňovacím období, čímž umožňuje dosáhnout na daňový bonus i těm rodičům a daňovým poplatníkům, jejichž roční zdanitelný příjem nepřesáhne 87 600 Kč (tzn., že v měsíčním průměru činí max. 7 300 Kč).

k bodu 4:

Navrhuje se zvýšení maximálního měsíčního daňového bonusu (návazně na zvýšení daňového zvýhodnění na vyživované děti) na 10 050 Kč. Tato úprava je krokem, který je kompatibilní s úpravou navrhovanou v bodě 2 tohoto dokumentu – a která by bez tohoto opatření prakticky neměla smysl, opodstatnění a reálný efekt, zejména pak u zaměstnanců resp. poplatníků daně z příjmu ze závislé činnosti.

ČL. II:

Účinnost zákona je stanovena k 1. 1. 2021.

V Praze dne 20. 10.2020

Bc. Lucie Šafránková v. r.

Tomio Okamura v. r.

Ing. Radim Fiala v. r.

Radek Rozvoral v. r.

Ing. Radovan Vích v. r.

Ing. Jaroslav Holík v. r.

Monika Jarošová v. r.

Jiří Kohoutek v. r.

Radek Koten v. r.

PhDr. Ing. Mgr. Jan Hrnčíř, MBA, LL.M. v. r.

Zdeněk Podal v. r.

Lubomír Španěl v. r.

Karla Maříková v. r.

PLATNÉ ZNĚNÍ S VYZNAČENÍM ZMĚN

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 210/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 168/1998 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 129/1999 Sb., zákona č. 144/1999 Sb., zákona č. 170/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 3/2000 Sb., zákona č. 17/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 72/2000 Sb., zákona č. 100/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 117/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 453/2001 Sb., zákona č. 483/2001 Sb., zákona č. 50/2002 Sb., zákona č. 128/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 210/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 575/2002 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 19/2004 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 49/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 280/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 360/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 676/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 530/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 203/2006 Sb., zákona č. 223/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 67/2007 Sb.,

zákona č. 159/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 482/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 216/2009 Sb., zákona č. 221/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 289/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 304/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 346/2010 Sb., zákona č. 348/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 119/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 353/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 192/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 503/2012 - 2 - Sb., zákona č. 44/2013 Sb., zákona č. 80/2013 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 160/2013 Sb., zákona č. 215/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 162/2014 Sb., zákona č. 247/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb., zákona č. 84/2015 Sb., zákona č. 127/2015 Sb., zákona č. 221/2015 Sb., zákona č. 375/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 105/2016 Sb., zákona č. 113/2016 Sb., zákona č. 125/2016 Sb., zákona č. 148/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 271/2016 Sb., zákona č. 321/2016 Sb., zákona č. 454/2016 Sb., zákona č. 170/2017 Sb., zákona č. 200/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb., zákona č. 246/2017 Sb., zákona č. 254/2017 Sb., zákona č. 293/2017 Sb., zákona č. 92/2018 Sb., zákona č. 174/2018 Sb., zákona č. 306/2018 Sb., zákona č. 32/2019 Sb., zákona č. 80/2019 Sb., zákona č. 125/2019 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 303/2019 Sb. a zákona č. 364/2019 Sb. **s vyznačením navrhovaných změn:**

§ 35c

Daňové zvýhodnění pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob

- (1) Poplatník uvedený v § 2 má nárok na daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící s ním ve společně hospodařící domácnosti na území členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor (dále jen "daňové zvýhodnění") ve výši ~~15-204~~ **30 408** Kč ročně na jedno dítě, ~~19-404~~ **38 808** Kč ročně na druhé dítě a ~~24-204~~ **96 816** Kč ročně na třetí a každé další dítě, pokud neuplatňuje slevu na dani podle § 35a nebo § 35b. Poplatník o daňové zvýhodnění sníží daň vypočtenou podle § 16, případně sníženou podle § 35, § 35ba. Daňové zvýhodnění může poplatník uplatnit formou slevy na dani, daňového bonusu nebo slevy na dani a daňového bonusu. Je-li v jedné společně hospodařící domácnosti více vyživovaných dětí poplatníka, posuzují se pro účely tohoto ustanovení dohromady.
- (2) Slevu na dani podle odstavce 1 může poplatník uplatnit až do výše daňové povinnosti vypočtené podle tohoto zákona za příslušné zdaňovací období.
- (3) Je-li nárok poplatníka na daňové zvýhodnění podle odstavce 1 vyšší než daňová povinnost vypočtená podle tohoto zákona za příslušné zdaňovací období, je vzniklý rozdíl daňovým bonusem. Poplatník může daňový bonus uplatnit, pokud jeho výše činí alespoň 100 Kč, maximálně však do výše ~~60-300~~ **120 600** Kč ročně.
- (4) Daňový bonus může uplatnit poplatník, který ve zdaňovacím období měl příjem podle § 6 nebo 7 ~~alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy~~. Do těchto příjmů se nezahrnují příjmy od daně osvobozené, příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně s výjimkou příjmů, u nichž se uplatní postup dle § 36 odst. 7 nebo 8 a příjmy, které jsou podle § 38f vyjmuty ze zdanění.
- (5) Poplatník uvedený v § 2 odst. 3 může daňové zvýhodnění uplatnit, pouze pokud je daňovým rezidentem členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor a jestliže úhrn všech jeho příjmů ze zdrojů na území České republiky (§ 22) činí nejméně 90 % všech jeho příjmů s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně podle § 3 nebo § 6, jsou od daně osvobozeny podle § 4, 6 nebo § 10, nebo příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Výši příjmů ze zdrojů v zahraničí prokazuje poplatník potvrzením zahraničního správce daně.

(6) Za vyživované dítě poplatníka se pro účely tohoto zákona považuje dítě vlastní, osvojenec, dítě v péči, která nahrazuje péči rodičů, dítě, které přestalo být u tohoto poplatníka z důvodu nabytí plné svéprávnosti nebo zletilosti v pěstounské péči, dítě druhého z manželů, vlastní vnuk nebo vnuk druhého z manželů, pokud jeho rodiče nemají dostatečné příjmy, z nichž by mohli daňové zvýhodnění uplatnit, pokud je

a) nezletilým dítětem,

b) zletilým dítětem až do dovršení věku 26 let, jestliže mu není přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně a

1. soustavně se připravuje na budoucí povolání; příprava na budoucí povolání se posuzuje podle zákona o státní sociální podpoře,

2. nemůže se soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, nebo

3. z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

(7) Dočasný pobyt dítěte mimo společně hospodařící domácnost nemá vliv na uplatnění daňového zvýhodnění. Jedná-li se o dítě, kterému je přiznán nárok na průkaz ZTP/P, zvyšuje se na ně částka daňového zvýhodnění na dvojnásobek; maximální výše daňového bonusu podle odstavce 3 zůstává zachována.

(8) Uzavře-li dítě uvedené v odstavci 6 písm. b) manželství a žije-li ve společně hospodařící domácnosti s manželem (manželkou), může uplatnit manžel (manželka) slevu na dani při splnění podmínek uvedených v § 35ba. Nemá-li manžel (manželka) dostatečné příjmy, z nichž by mohl (mohla) uplatnit slevu na dani při splnění podmínek uvedených v § 35ba, může daňové zvýhodnění uplatnit rodič dítěte nebo poplatník, u něhož jde ve vztahu k dítěti o péči nahrazující péči rodičů, pokud dítě s ním žije ve společně hospodařící domácnosti.

(9) Vyživuje-li dítě v jedné společně hospodařící domácnosti více poplatníků, může daňové zvýhodnění uplatnit ve zdaňovacím období nebo v tomtéž kalendářním měsíci zdaňovacího období jen jeden z nich.

(10) Poplatníkovi, který vyživuje dítě jen jeden kalendářní měsíc nebo několik kalendářních měsíců ve zdaňovacím období, lze poskytnout daňové zvýhodnění ve výši 1/12 za každý kalendářní měsíc, na jehož počátku byly splněny podmínky pro jeho uplatnění. Daňové zvýhodnění lze uplatnit již v kalendářním měsíci, ve kterém se dítě narodilo, nebo ve kterém začíná soustavná příprava dítěte na budoucí povolání, anebo ve kterém bylo dítě osvojeno nebo převzato do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu.

(11) Poplatník, který je povinen podat daňové přiznání podle § 38g, nebo který se tak rozhodl učinit, uplatní daňový bonus v daňovém přiznání a požádá místně příslušného správce daně o jeho vyplacení. Při výplatě daňového bonusu postupuje správce daně obdobně jako při vrácení přeplatku podle zvláštního právního předpisu o správě daní.

(12) Pokud úhrn měsíčních daňových bonusů vyplacených podle § 35d u poplatníka podávajícího daňové přiznání přesahuje částku daňového bonusu vypočteného za zdaňovací období, považuje se vzniklý rozdíl za daňový nedoplatek; pokud poplatník, kterému byly vyplaceny měsíční daňové bonusy, nárok na daňové zvýhodnění za zdaňovací období v daňovém přiznání neuplatní vůbec, považují se za daňový nedoplatek částky ve výši vyplacených měsíčních daňových bonusů.

§ 35d

(1) Poplatník s příjmy podle § 6 může při výpočtu zálohy na daň podle § 38h odst. 4 uplatnit nárok na slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. a), c) až f) a na daňové zvýhodnění.

(2) Záloha na daň vypočtená podle tohoto zákona se sníží u poplatníka s učiněným prohlášením k dani podle § 38k odst. 4 o částku ve výši odpovídající jedné dvanáctině částky stanovené v § 35ba odst. 1 písm. a), c) až f) (dále jen "měsíční sleva na dani podle § 35ba") a o daňové zvýhodnění ve výši odpovídající jedné dvanáctině částky stanovené v § 35c (dále jen "měsíční daňové zvýhodnění"). Měsíční daňové zvýhodnění plátce poskytne poplatníkovi formou měsíční slevy na dani podle § 35c, měsíčního daňového bonusu nebo měsíční slevy na dani podle § 35c a měsíčního daňového bonusu.

(3) Měsíční slevu na dani podle § 35ba poskytne plátce daně poplatníkovi maximálně do výše zálohy na daň vypočtené podle § 38h odst. 2 a 3. Měsíční slevu na dani podle § 35c poskytne plátce daně poplatníkovi maximálně do výše zálohy na daň snížené o měsíční slevu na dani podle § 35ba.

(4) Je-li výše zálohy na daň snížené o měsíční slevu na dani podle § 35ba nižší než částka měsíčního daňového zvýhodnění, je vzniklý rozdíl měsíčním daňovým bonusem. Měsíční daňový bonus lze vyplatit, pokud jeho výše činí alespoň 50 Kč, maximálně však do výše ~~5 025~~ **10 050** Kč měsíčně. Plátce daně je povinen vyplatit poplatníkovi měsíční daňový bonus ve výši stanovené tímto zákonem při výplatě příjmů ze závislé činnosti, jestliže jejich úhrn vyplacený nebo zúčtovaný tímto plátcem za příslušný kalendářní měsíc (§ 38h odst. 1) dosahuje u poplatníka

alespoň výše poloviny minimální mzdy, zaokrouhlené na celé koruny dolů (dále jen "polovina minimální mzdy"). Do těchto příjmů se nezahrnují příjmy od daně osvobozené a příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně.

(5) O vyplacený měsíční daňový bonus plátce daně sníží odvod záloh na daň za příslušný kalendářní měsíc. Pokud nelze nárok poplatníka uspokojit z celkového objemu záloh na daň, plátce daně je povinen vyplatit měsíční daňový bonus nebo jeho část poplatníkovi z vlastních finančních prostředků. O tyto částky sníží odvody záloh na daň správci daně v následujících měsících, nejdéle do konce zdaňovacího období, pokud nepožádá správce daně o poukázání chybějící částky na tiskopise vydaném Ministerstvem financí. Vznikne-li na základě tohoto požadavku vratitelný přeplatek, vrátí jej správce daně plátcovi daně nejpozději do 20 dnů od doručení této žádosti.

(6) Při ročním zúčtování záloh a daňového zvýhodnění poskytne plátce daně poplatníkovi slevu na dani podle § 35c maximálně do výše daně snížené o slevy na dani pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob. Je-li nárok na daňové zvýhodnění vyšší než takto vypočtená daň, má poplatník nárok na vyplacení daňového zvýhodnění formou daňového bonusu, jen pokud úhrn jeho příjmů ze závislé činnosti od všech plátců daně v uplynulém zdaňovacím období, z nichž mu plátce daně provádí roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění, dosáhl alespoň šestinásobku minimální mzdy. Jestliže u poplatníka úhrn těchto příjmů nedosáhl alespoň šestinásobku minimální mzdy, poplatník při ročním zúčtování záloh a daňového zvýhodnění na vyplacené měsíční daňové bonusy v kalendářních měsících, v nichž úhrn jeho příjmů dosáhl alespoň výše poloviny minimální mzdy, již nárok neztrácí.

(7) Při ročním zúčtování záloh a daňového zvýhodnění plátce daně u poplatníka nejdříve daň sníží o slevy na dani pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob a pak vypočte částku daňového zvýhodnění náležející poplatníkovi formou slevy na dani podle § 35c a daňového bonusu. Daň sníženou o slevu na dani pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob poté sníží ještě o slevu na dani podle § 35c a až takto sníženou daň porovná s úhrnem zálohově sražené daně a vypočte rozdíl na dani. Dále porovná daňový bonus s úhrnem již vyplacených měsíčních daňových bonusů a vypočte rozdíl na daňovém bonusu. Jestliže je úhrn částek vyplacených na měsíčních daňových bonusech nižší než daňový bonus, zvýší plátce daně o nevyplacenou částku na daňovém bonusu vypočtený kladný rozdíl na dani, nebo nevyplacenou částku na daňovém bonusu sníží o vypočtený záporný rozdíl na dani. Jestliže je úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů vyšší než daňový bonus, sníží plátce daně o přeplacenou částku na daňovém bonusu

vypočtený kladný rozdíl na dani, nebo o ni zvýší vypočtený záporný rozdíl na dani.

(8) Přeplatek na dani z ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění a doplatek na daňovém bonusu (dále jen „doplatek ze zúčtování“), které vzniknou provedením ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění, vyplatí plátce daně poplatníkovi nejpozději při zúčtování mzdy za březen po uplynutí zdaňovacího období, činí-li úhrnná výše doplatku ze zúčtování více než 50 Kč. Případný nedoplatek z ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění plátce daně poplatníkovi nesráží.

(9) O částku daňového zvýhodnění vyplaceného formou doplatku na daňovém bonusu sníží plátce daně nejbližší odvod záloh na daň správci daně. V případě, že nelze nárok poplatníka uspokojit z celkového objemu záloh na daň, vyplatí plátce daně poplatníkovi doplatek na daňovém bonusu nebo jeho část ze svých finančních prostředků a o tyto částky sníží odvody záloh na daň správci daně v následujících měsících, nejdéle do konce zdaňovacího období, pokud nepožádá místně příslušného správce daně o poukázání chybějící částky na tiskopise vydaném Ministerstvem financí. Vznikne-li na základě tohoto požadavku vratitelný přeplatek, vrátí jej správce daně plátcovi daně nejpozději do 20 dnů od doručení této žádosti. Při vrácení přeplatku z ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění postupuje plátce daně podle § 38ch odst. 5.